มาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพ
Occupational Standard and Professional Qualifications

สาขาวิชาชีพสิ่งแวดล้อมและสารอันตราย สาขาการจัดการของเสียชุมชน

จัดทำโดย สถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ (องค์การมหาชน)

1. ชื่อมาตรฐานอาชีพ

สาขาวิชาชีพสิ่งแวดล้อมและสารอันตราย สาขาการจัดการของเสียชุมชน

2. ประวัติการปรับปรุงมาตรฐาน

2/2568

3. ทะเบียนอ้างอิง (Imprint)

N/A

4. ข้อมูลเบื้องต้น

ความหมายของของเสีย และของเสียชุมชนโดยทั่วไป เป็นดังนี้

ของเสีย หมายถึง ขยะมูลฝอย สิ่งปฏิกูล น้ำเสีย อากาศเสีย มลสาร หรือวัตถุอันตรายอื่นใด ซึ่งปล่อยทิ้งหรือมีที่มาจากแหล่งกำเนิดมลพิษ รวมทั้งการตกตะกอน หรือสิ่งตกค้างจากสิ่งเหล่านั้น ที่อยู่ในรูปของแข็ง ของเหลว หรือก๊าซ ของเสียสามารถแบ่งออกได้เป็น 2 ประเภทหลัก ๆ ตามแหล่งกำเนิดของของเสีย คือ ของเสียชุมชน และของเสียอุตสาหกรรม ในที่นี้จะเน้นไปที่ของเสียชุมชน

คำจำกัดความของเสียชุมชน

- ของเสียชุมชนทั่วไป หมายถึง ของเสียที่เกิดจากกิจกรรมต่างๆ ที่เกิดขึ้นจากชุมชน เช่น บ้านพักอาศัย ตลาดสดธุรกิจร้านค้า สถานบริการ สถานประกอบการ เศษวัสดุก่อสร้างที่ไม่ได้มาจากอุตสาหกรรม และไม่รวมของเสียอันตรายชุมชนและของเสียติดเชื้อ
- ของเสียอันตรายชุมชน หมายถึง ของเสียที่เป็นพิษ วัตถุระเบิดได้ วัตถุไวไฟ วัตถุออกซิไดซ์และวัตถุเปอร์ออกไซด์ วัตถุทำให้เกิดโรค วัตถุกัมมันตรังสีวัตถุที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทาง พันธุกรรม วัตถุกัดกร่อน วัตถุที่ก่อให้เกิดการระคายเคือง และวัตถุอย่างอื่นไม่ว่าจะเป็นเคมีภัณฑ์หรือสิ่งอื่นใดที่อาจทำให้เกิดอันตรายแก่บุคคล สัตว์พืช ทรัพย์สินหรือสิ่งแวดล้อม ที่ต้องใช้การทำลายเป็นพิเศษ เช่น แบตเตอรี่รถยนต์ ถ่านไฟฉาย หลอดไฟ สารฆ่าแมลง กระป๋องสเปรย์
- ของเสียติดเชื้อ หมายถึง ของเสียทางการแพทย์หรือจากทางสถานพยาบาล ทั้งจากมนุษย์และสิ่งมีชีวิตต่างๆ ที่มีเหตุให้สงสัยว่ามีหรืออาจมีเชื้อโรค ของเสียที่สัมผัสหรือสงสัยว่าสัมผัสกับเลือดหรือของเหลวจากร่างกาย

การจัดการของเสียชุมชนอย่างมีประสิทธิสำหรับประเทศไทยจะต้องพิจารณาปัจจัย 4 ด้าน ได้แก่ 1) ระบบการดำเนินการจัดการของเสียชุมชน 2) เทคโนโลยีการจัดการของเสียชุมชนที่รองรับ 3) นโยบายและกฎระเบียบที่เหมาะสม และ 4) การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ทั้งผู้ก่อของเสียและผู้ดำเนินการจัดการของเสียชุมชน ซึ่งการจัดทำมาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพ สาขาวิชาชีพสิ่งแวดล้อมและสารอันตราย สาขาการจัดการของเสียชุมชน เป็นการมุ่งเน้นไปที่การพัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการจัดการของเสียชุมชน

สาขาอาชีพการจัดการของเสียชุมชน หมายถึง ผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการของเสียชุมชึ่งครอบคลุมทักษะของบุคลากรในระบบการดำเนินการจัดการของเสียชุมชน ตั้งแต่การเก็บรวบรวมของเสียชุมชนจากแหล่งรวบรวมของเสีย การแยกประเภทของเสียชุมชน ได้แก่ มูลฝอยทั่วไป ของเสียอันตรายชุมชน ของเสียติดเชื้อ การเก็บขนและการขนส่งไปยังสถานที่กำจัด การคัดแยกของเสียเพื่อกำจัดหรือการรีไซเคิล การกำจัดของเสียชุมชนด้วยเทคโนโลยีการจำกัดที่ประเทศไทยดำเนินการใช้ในการกำจัดของเสียชุมชนอยู่ ได้แก่ การฝังกลบของเสียชุมชน และการเผาของเสียชุมชน ตั้งแต่การรับของเสียชุมชนเข้าสถานที่จัดการจนกระทั้งการกำจัดสุดท้าย รวมถึงการติดตามตรวจสอบคุณภาพด้านสิ่งแวดล้อมต่างๆ ที่อาจเกิดผลกระทบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมจากการดำเนินการจัดการของเสียชุมชน การประสานและประชาสัมพันธ์ด้านสิ่งแวดล้อมต่างๆ กับชุมชน ตามที่นโยบาย กฎระเบียบข้อบังคับและกฎหมายที่ใช้อยู่ เพื่อเป็นการเพิ่มประสิทธิในการจัดการของเสียชุมชนในด้านของการพัฒนาทรัพยากรบุคคลในอาชีพการจัดการของเสียชุมชนให้มีมาตรฐานสามารถปฏิบัติงานได้ตรงตามทักษะการปฏิบัติงานและครบถ้วนตามหน้าที่รับผิดชอบ

ดังนั้น การจัดทำมาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพ สาขาวิชาชีพสิ่งแวดล้อมและสารอันตราย สาขาการจัดการของเสียชุมชน มีวัตถุประสงค์เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้ปฏิบัติงาน ผู้ประกอบการ รวมถึงการสร้างเครือข่ายเผยแพร่มาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพให้เป็นที่ยอมรับในระดับสากล ซึ่งเป็นกลไกหนึ่งในการสร้างความระดับความรู้ ความสามารถของบุคคล รวมถึงสร้างความเข้มแข็งให้แก่ผู้ประกอบอาชีพที่เกี่ยวข้องกับการจัดการของเสียชุมชน ให้มีสมรรถนะและขีดความสามารถของแรงงานด้านการจัดการของเสียชุมชนในอนาคต และให้มีความพร้อมรองรับให้ก้าวทันการเปลี่ยนแปลงของการพัฒนาและการแข่งขันของประเทศ

5. ประวัติการปรับปรุงมาตรฐานในแต่ละครั้ง

2/2568

6. ครั้งที่

2

7. คุณวุฒิวิชาชีพที่ครอบคลุม (Professional Qualifications included)

สาขาวิชาชีพสิ่งแวดล้อมและสารอันตราย

สาขาการจัดการของเสียชุมชน

อาชีพผู้ปฏิบัติงานฝังกลบของเสียชุมชน ระดับ 4

8. คุณวุฒิวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง (Related Professional Qualifications)

N/A

9. หน่วยสมรรถนะทั้งหมดในมาตรฐานอาชีพ (List of All Units of Competence within this Occupational Standards)

รหัสหน่วยสมรรถนะ	**เนื้อหา**
02204	ควบคุมดูแลการดำเนินงานในสถานที่ฝังกลบของเสียชุมชน
02205	จัดการปัญหาสิ่งรบกวนในสถานที่ฝังกลบของเสียชุมชน
02206	กำหนดกระบวนการดำเนินงานฝังกลบของเสียชุมชนให้ถูกต้องตามหลักการการฝังกลบอย่างถูกหลักสุขาภิบาล
02207	ตรวจสอบและติดตามการดำเนินงานฝังกลบของเสียชุมชนให้ถูกต้องตามหลักการการฝังกลบอย่างถูกหลักสุขาภิบาล

10. ระดับคุณวุฒิ

10.1 สาขาวิชาชีพสิ่งแวดล้อมและสารอันตราย สาขาการจัดการของเสียชุมชน อาชีพผู้ปฏิบัติงานฝังกลบของเสียชุมชน ระดับ 4

คุณลักษณะของผลการเรียนรู้ (Characteristics of Outcomes)

มีความสามารถในการบริหารจัดการและควบคุมดูแลการดำเนินงานในสถานที่ฝังกลบของเสียชุมชนอย่างเป็นระบบ
โดยสามารถกำกับดูแลขั้นตอนการดำเนินงานให้เป็นไปตามหลักการฝังกลบที่ถูกต้องตามหลักสุขาภิบาล มีความสามารถในการจัดการและแก้ไขปัญหาสิ่งรบกวนต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในพื้นที่ฝังกลบ ทั้งด้านสิ่งแวดล้อม ความปลอดภัย และผลกระทบต่อชุมชนโดยรอบ
ตลอดจนสามารถกำหนดแนวทางและกระบวนการปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับมาตรฐาน กฎหมาย และข้อกำหนดที่เกี่ยวข้อง
นอกจากนี้ยังมีทักษะในการตรวจสอบและติดตามการดำเนินงานเพื่อประเมินความถูกต้องและประสิทธิภาพของการฝังกลบ
รวมทั้งเสนอแนวทางปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ผู้ปฏิบัติงานระดับนี้ต้องมีความรู้เชิงเทคนิคและการจัดการที่รอบด้าน สามารถใช้วิจารณญาณในการตัดสินใจ และทำหน้าที่ประสานงานร่วมกับหน่วยงานหรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง เพื่อให้การดำเนินงานฝังกลบของเสียชุมชนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน

การเลื่อนระดับคุณวุฒิวิชาชีพ (Qualification Pathways)

คุณสมบัติของผู้ที่สามารถขอเข้ารับการประเมินคุณวุฒิวิชาชีพ อาชีพผู้ปฏิบัติงานฝังกลบของเสียชุมชน ระดับ 4

1. มีอายุไม่ต่ำกว่า 20 ปีบริบูรณ์
2. ผ่านการประเมินคุณวุฒิวิชาชีพ ระดับ 3 ไม่น้อยกว่า 1 ปี

หรือกำลังศึกษาระดับปริญญาตรีในปีการศึกษาสุดท้ายในสาขาที่เกี่ยวข้อง
หรือ ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) หรือเทียบเท่า และมีประสบการณ์ทำงาน
ที่เกี่ยวข้องกับการดูแลการจัดการของเสียชุมชนในสถานที่ฝังกลบ ไม่น้อยกว่า 1 ปี
หรือ สำเร็จการศึกษาขั้นต่ำระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.6) และมีประสบการณ์ทำงานที่เกี่ยวข้องกับการดูแลการจัดการของเสียชุมชนในสถานที่ฝังกลบ ไม่น้อยกว่า 2 ปี

หลักเกณฑ์การต่ออายุหนังสือรับรองมาตรฐานอาชีพ

N/A

กลุ่มบุคคลในอาชีพ (Target Group)

ผู้ปฏิบัติงานฝังกลบของเสียชุมชน Municipal Solid Waste (MSW) Landfill Operator

หน่วยสมรรถนะ (หน่วยสมรรถนะทั้งหมดของคุณวุฒิวิชาชีพนี้)

02204 ควบคุมดูแลการดำเนินงานในสถานที่ฝังกลบของเสียชุมชน

02205 จัดการปัญหาสิ่งรบกวนในสถานที่ฝังกลบของเสียชุมชน

02206 กำหนดกระบวนการดำเนินงานฝังกลบของเสียชุมชนให้ถูกต้องตามหลักการการฝังกลบอย่างถูกหลักสุขาภิบาล

02207 ตรวจสอบและติดตามการดำเนินงานฝังกลบของเสียชุมชนให้ถูกต้องตามหลักการการฝังกลบอย่างถูกหลักสุขาภิบาล

ตารางแผนผังแสดงหน้าที่

1. ตารางแสดงหน้าที่ 1

ประกาศใช้ ณ

ตาราง 1 : FUNCTIONAL MAP แสดง KEY PURPOSE , KEY ROLES , KEY FUNCTION

ความมุ่งหมายหลัก Key Purpose	บทบาทหลัก Key Roles		หน้าที่หลัก Key Function	
คำอธิบาย	รหัส	คำอธิบาย	รหัส	คำอธิบาย
จัดการของเสียชุมชนของประเทศไทยอย่างเป็นระบบถูกต้องตามหลักมาตรฐานสากล	02	จัดการของเสียชุมชนได้อย่างถูกต้อง	022	จัดการของเสียโดยการฝังกลบอย่างถูกหลักสุขาภิบาล

คำอธิบาย ตารางแผนผังแสดงหน้าที่เป็นแผนผังที่ใช้วิเคราะห์หน้าที่งานเพื่อให้ได้หน้าที่หลัก (Key Function)

2. ตารางแสดงหน้าที่ 1 (ต่อ)

ประกาศใช้ ณ

ตาราง 2 : FUNCTIONAL MAP แสดง KEY FUNCTION , UNIT OF COMPETENCE , ELEMENT OF COMPETENCE

หน้าที่หลัก Key Function		หน่วยสมรรถนะ Unit of Competence		หน่วยสมรรถนะย่อย Element of Competence	
รหัส	**คำอธิบาย**	**รหัส**	**คำอธิบาย**	**รหัส**	**คำอธิบาย**
022	จัดการของเสียโดยการฝังกลบอย่างถูกหลักสุขาภิบาล	02204	ควบคุมดูแลการดำเนินงานในสถานที่ฝังกลบของเสียชุมชน	02204.01	ควบคุมการดำเนินการฝังกลบให้เป็นไปตามหลักสุขาภิบาล
				02204.02	ควบคุมและแก้ไขปัญหาระบบจราจรในการขนถ่ายของเสียชุมชนในบริเวณหลุมฝังกลบ
		02205	จัดการปัญหาสิ่งรบกวนในสถานที่ฝังกลบของเสียชุมชน	02205.01	เตรียมความพร้อมก่อนการปฏิบัติงานจัดการปัญหาสิ่งรบกวนในพื้นที่หลุมฝังกลบ
				02205.02	ดำเนินการจัดการจัดการสิ่งรบกวนที่เกิดขึ้นบริเวณหลุมฝังกลบให้เป็นไปตามมาตรฐานสิ่งแวดล้อมและข้อกำหนดด้านความปลอดภัย
		02206	กำหนดกระบวนการดำเนินงานฝังกลบของเสียชุมชนให้ถูกต้องตามหลักการการฝังกลบอย่างถูกหลักสุขาภิบาล	02206.01	กำหนดแนวทางการจัดการบุคลากรภายในสถานที่หลุมฝังกลบ
				02206.02	กำหนดแนวทางการดำเนินงานฝังกลบของเสียชุมชนที่มีประสิทธิภาพ
				02206.03	กำหนดแนวทางการตรวจสอบสิ่งอำนวยความสะดวกในสถานที่ฝังกลบ
				02206.04	กำหนดแนวทางการจัดการด้านสิ่งแวดล้อมและความปลอดภัยในสถานที่ฝังกลบ
				02206.05	กำหนดแนวทางการดำเนินงานรับมือสถานการณ์ฉุกเฉินในสถานที่ฝังกลบ
		02207	ตรวจสอบและติดตามการดำเนินงานฝังกลบของเสียชุมชนให้ถูกต้องตามหลักการการฝังกลบอย่างถูกหลักสุขาภิบาล	02207.01	ตรวจสอบการดำเนินการฝังกลบของเสียชุมชนให้เป็นไปตามหลักสุขาภิบาล
				02207.02	วิเคราะห์และวางแนวทางแก้ไขปัญหาที่อาจเกิดจากการฝังกลบ
				02207.03	ตรวจติดตามผลการแก้ไขปัญหามลพิษสิ่งแวดล้อมในสถานที่ฝังกลบ
				02207.04	ตรวจติดตามผลการแก้ไขปัญหาเรื่องสัตว์รบกวนและปัญหาอื่นๆ ที่เกิดขึ้นบริเวณสถานที่ฝังกลบ

คำอธิบาย

ตารางแผนผังแสดงหน้าที่ (ต่อ) เป็นแผนผังที่ใช้วิเคราะห์หน้าที่งานหลังจากได้หน้าที่หลัก (Key Function) เพื่อให้ได้ หน่วยสมรรถนะ (Unit of Competence) และหน่วยสมรรถนะย่อย (Element of Competence)

1. รหัสหน่วยสมรรถนะ 02204

2. ชื่อหน่วยสมรรถนะ ควบคุมดูแลการดำเนินงานในสถานที่ฝังกลบของเสียชุมชน

3. ทบทวนครั้งที่ 2 / 2568

4. สร้างใหม่ ☐ **ปรับปรุง** ☑

5. สำหรับชื่ออาชีพและรหัสอาชีพ (Occupational Classification)

อาชีพผู้ปฏิบัติงานฝังกลบของเสียชุมชน Municipal Solid Waste (MSW) Landfill Operator
รหัส 9613 – พนักงานทำความสะอาดพื้นที่และงานที่เกี่ยวข้อง

6. คำอธิบายหน่วยสมรรถนะ (Description of Unit of Competency)

ผู้ที่ผ่านหน่วยสมรรถนะนี้จะสามารถควบคุมการดำเนินการฝังกลบให้เป็นไปตามหลักสุขาภิบาล ควบคุมประเภทของเสียที่รับกำจัดให้เป็นไปตามเงื่อนไขของสถานที่ฝังกลบ สามารถอธิบายและปฏิบัติตามขั้นตอนอย่างเป็นระบบตามหลักสุขาภิบาล โดยควบคุมการนำเข้ามูลฝอยให้ตรงตามประเภทและเงื่อนไขที่กำหนด รวมถึงกำกับการฝังกลบให้ถูกต้องตามมาตรฐานของสถานที่ฝังกลบ เพื่อป้องกันผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและชุมชน พร้อมทั้งสามารถควบคุมการดำเนินการฝังกลบ ควบคุมระบบจราจรในการขนถ่ายของเสีย มีความรู้ด้านกฎจราจร สัญลักษณ์ และแผนผังเส้นทางภายในพื้นที่หลุมฝังกลบ สามารถให้คำแนะนำเส้นทางที่เหมาะสมกับสภาพฤดูกาลแก่ผู้ขับรถขนส่ง รวมทั้งประสานงานกับผู้เกี่ยวข้องเพื่อให้การขนถ่ายมูลฝอยเป็นไปตามแผนงาน และติดตามตรวจสอบเพื่อความปลอดภัยและความเรียบร้อยของกระบวนการทั้งหมดได้

7. สำหรับระดับคุณวุฒิ

1	2	3	4	5	6	7	8
☐	☐	☐	☑	☐	☐	☐	☐

8. กลุ่มอาชีพ (Sector)

กลุ่มอาชีพการจัดการของเสียชุมชน

9. ชื่ออาชีพและรหัสอาชีพอื่นที่หน่วยสมรรถนะนี้สามารถใช้ได้ (ถ้ามี)

N/A

10. ข้อกำหนดหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง (Licensing or Regulation Related) (ถ้ามี)

1. กฎกระทรวง สุขลักษณะการจัดการมูลฝอยทั่วไป พ.ศ. 2560
2. ประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง การจัดการมูลฝอย พ.ศ. 2567

11. สมรรถนะย่อยและเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Elements and Performance Criteria)

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
02204.01 ควบคุมการดำเนินการฝังกลบให้เป็นไปตามหลักสุขาภิบาล	1. อธิบายขั้นตอนและหลักการดำเนินงานฝังกลบของเสียชุมชนในสถานที่ฝังกลบได้อย่างเป็นระบบและถูกต้องตามหลักสุขาภิบาล 2. ควบคุมการนำเข้ามูลฝอยเข้าสู่หลุมฝังกลบให้เป็นไปตามประเภทและเงื่อนไขที่กำหนด 3. ควบคุมการฝังกลบให้เป็นไปตามวิธีการของสถานที่ฝังกลบอย่างถูกต้องตามหลักสุขาภิบาล	ข้อสอบข้อเขียน การสาธิตการปฏิบัติงาน

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
02204.02 ควบคุมและแก้ไขปัญหาระบบจราจรในการขนถ่ายของเสียชุมชนในบริเวณหลุมฝังกลบ	1. อธิบายหลักการพื้นฐานเกี่ยวกับการจราจรขนส่งในเบื้องต้นได้ เช่น กฎจราจร สัญลักษณ์ และป้ายเตือนจราจรที่ใช้ในงานทั่วไปและในพื้นที่ปฏิบัติงาน 2. แสดงความรู้เกี่ยวกับแผนผังเส้นทางการจราจรภายในหลุมฝังกลบ 3. ให้คำแนะนำทิศทางและเส้นทางการจราจรภายในหลุมฝังกลบชุมชนที่เหมาะสมตามสภาพฤดูกาล เช่น ฤดูฝน ให้แก่ผู้ขับรถขนส่งมูลฝอยชุมชน เพื่อความสะดวกและความปลอดภัยในการขนถ่าย 4. ประสานงานและสื่อสารระหว่างผู้ปฏิบัติงานบริเวณหลุมฝังกลบกับผู้ขับขี่ยานพาหนะ เพื่อให้การขนถ่ายมูลฝอยชุมชนเป็นไปตามแผนงานและปลอดภัย 5. ติดตามและตรวจสอบกระบวนการขนถ่ายมูลฝอยชุมชนให้เป็นไปตามแผนงานที่ได้วางไว้	ข้อสอบข้อเขียน การสาธิตการปฏิบัติงาน

12. ความรู้และทักษะก่อนหน้าที่จำเป็น (Pre-requisite Skill & Knowledge)

N/A

13. ทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) ความต้องการด้านทักษะ

1. ทักษะการใช้คู่มือประจำเครื่องจักรกล
2. ทักษะการซ่อมบำรุงรักษาเครื่องจักรกลตามคู่มือ
3. ทักษะการใช้เครื่องมือซ่อมบำรุงรักษาตามคู่มือ
4. ทักษะการเขียนรายงานเพื่อบันทึกหรือรายงานผลการซ่อมบำรุงรักษา
5. ทักษะการวิเคราะห์ปัญหาความเสียหายของเครื่องจักรกล

(ข) ความต้องการด้านความรู้

1. วิธีการซ่อมบำรุงรักษาเครื่องจักรตามคู่มือ
2. วิธีการใช้เครื่องมือซ่อมบำรุงรักษา
3. ความรู้เกี่ยวกับความปลอดภัยในการทำงาน

14. หลักฐานที่ต้องการ (Evidence Guide)

หลักฐานที่ต้องการประกอบด้วยหลักฐานการปฏิบัติงาน (Performance Evidence) และหลักฐานความรู้ (Knowledge Evidence) คำแนะนำในการประเมิน และวิธีการประเมิน ซึ่งควรจะพิจารณาร่วมกัน

(ก) หลักฐานการปฏิบัติงาน (Performance Evidence)

1. หนังสือรับรองประสบการณ์ทำงาน
2. ผลการสาธิตการปฏิบัติงาน

(ข) หลักฐานความรู้ (Knowledge Evidence)

1. หลักฐานคุณวุฒิการศึกษา
2. ประกาศนียบัตรรับรองการผ่านการฝึกอบรมให้มีความรู้ด้านสุขอนามัยและความปลอดภัยในการทำงาน ตามหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นกำหนดหรือตามแผนการปฏิบัติการของสถานที่ฝังกลบ (ถ้ามี)
3. ผลการสอบข้อเขียน (ปรนัย)
4. ผลการสาธิตการปฏิบัติงาน

(ค) คำแนะนำในการประเมิน

ผู้ประเมินตรวจประเมินเกี่ยวกับการควบคุมการดำเนินการฝังกลบให้เป็นไปตามหลักสุขาภิบาล ควบคุมและจัดการปัญหาสิ่งรบกวนบริเวณหลุมฝังกลบ โดยพิจารณาจากหลักฐานที่เกี่ยวข้อง ทั้งหลักฐานการปฏิบัติงาน และหลักฐานด้านความรู้

(ง) วิธีการประเมิน

1. พิจารณาตามหลักฐานการปฏิบัติงาน ได้แก่ ผลการสาธิตการปฏิบัติงาน
2. พิจารณาตามหลักฐานความรู้ ได้แก่ ผลการสอบข้อเขียน (ปรนัย) และผลการสาธิตการปฏิบัติงาน

15. ขอบเขต (Range Statement)

การควบคุมดูแลการดำเนินงานในสถานที่ฝังกลบของเสียชุมชนในระดับชั้นคุณวุฒิที่ 4 นี้ ครอบคลุมถึงการดำเนินงานฝังกลบของเสียชุมชนให้เป็นไปตามหลักสุขาภิบาลและมาตรฐานที่กำหนด โดยรวมถึงการอธิบายขั้นตอนและหลักการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ การควบคุมการนำเข้ามูลฝอยเข้าสู่หลุมฝังกลบให้ตรงตามประเภทและเงื่อนไขที่กำหนด และการควบคุมกระบวนการฝังกลบให้ถูกต้องตามหลักสุขาภิบาล นอกจากนี้ ยังต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎจราจร สัญลักษณ์ และป้ายเตือนที่ใช้ในงาน รวมถึงแผนผังเส้นทางการจราจรภายในหลุมฝังกลบ เพื่อนำมาใช้ในการให้คำแนะนำแก่ผู้ขับรถขนส่งมูลฝอยชุมชน โดยคำนึงถึงความเหมาะสมของเส้นทางตามสภาพฤดูกาล เช่น ในฤดูฝนเพื่อเพิ่มความปลอดภัย ทั้งนี้ ยังรวมถึงการประสานงานและสื่อสารกับผู้ปฏิบัติงานและผู้ขับขี่ยานพาหนะ เพื่อให้การขนถ่ายมูลฝอยเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ พร้อมทั้งติดตามและตรวจสอบกระบวนการขนถ่ายให้สอดคล้องกับแผนงานที่กำหนด

(ก) คำแนะนำ

1. ผู้เข้ารับการประเมินต้องให้ความสำคัญกับการปฏิบัติงานบำรุงรักษา และซ่อมแซมเครื่องจักรกล
2. ผู้เข้ารับการประเมินต้องให้ความสำคัญกับความปลอดภัยในการทำงาน

(ข) คำอธิบายรายละเอียด

1. เครื่องจักรกล เป็นเครื่องจักรกลที่ใช้ในการฝังกลบ ได้แก่ รถหรือเครื่องจักรที่จำเป็นในการดำเนินการฝังกลบที่ต้องทำงานในแต่ละวัน เช่น รถตัก-รถดัน (Dozer) รถบดอัด (Landfill compactor) รถขุดไฮโดรลิค รถบรรทุกดิน (Dump truck) เป็นต้น
2. คู่มือ หมายถึง คู่มือการซ่อมบำรุงเครื่องจักรกล เป็นคู่มือซึ่งจัดทำโดยหน่วยงานนั้นๆ หรือจัดทำโดยบริษัทผู้ผลิตเครื่องจักรกล
3. ซ่อมบำรุงรักษาเครื่องจักรกล หมายถึง การรักษาดูแลตรวจสอบสภาพ ซ่อมแซม และป้องกัน เพื่อไม่ให้เกิดการเสียหายก่อนกำหนดหรือเรียกว่าให้เครื่องจักรกลอยู่ในสภาพที่ใช้งานได้อยู่ตลอดเวลาและยาวนาน เช่น ตรวจระดับน้ำหล่อเย็นในหม้อพักตรวจความตึงของสายพาน อัดจาระบีตามจุดต่างๆ หากเห็นว่าจารบีเริ่มแห้ง เป็นต้น
4. อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล (PPE) หมายถึง อุปกรณ์ที่ผู้ปฏิบัติงานสวมใส่เพื่อความปลอดภัยในการปฏิบัติงาน เช่น หมวกนิรภัย รองเท้าเซฟตี้ ถุงมือนิรภัย และที่อุดหู
5. บันทึกการซ่อมบำรุงรักษาเครื่องจักรกล เป็นการบันทึกผลการซ่อมบำรุงรักษาในเอกสาร เช่น ใบแจ้งงาน บันทึกการซ่อมบำรุงรักษาเครื่องจักรกลที่มีรายละเอียดครอบคลุมถึง ชื่อเครื่องจักรกล หมายเลขเครื่องจักรกล ตำแหน่งที่ตรวจ และวิธีการตรวจ รายละเอียดการตรวจเช็ค เป็นต้น
6. รายงานผลการซ่อมบำรุงรักษาเครื่องจักรกล เช่น รายงานการบำรุงรักษาและการตรวจเช็คเครื่องจักรกลประจำวัน และรายละเอียดการซ่อมเครื่องจักรกล เป็นต้น
7. ความปลอดภัยในการทำงาน เป็นความปลอดภัยในการซ่อมบำรุงรักษาเครื่องจักรกล เช่น การใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล (PPE) การศึกษากฎระเบียบและเครื่องหมายต่างๆ การแต่งกายรัดกุม กลัดกระดุม ปลดนาฬิกา เป็นต้น

16. หน่วยสมรรถนะร่วม (ถ้ามี)

N/A

17. อุตสาหกรรมร่วม/กลุ่มอาชีพร่วม (ถ้ามี)

N/A

18. รายละเอียดกระบวนการและวิธีการประเมิน (Assessment Description and Procedure)

18.1 เครื่องมือประเมินหน่วยสมรรถนะย่อย ควบคุมการดำเนินการฝังกลบให้เป็นไปตามหลักสุขาภิบาล

1. ข้อสอบข้อเขียน (ปรนัย)
2. ข้อสอบสาธิตปฏิบัติงาน

ดูรายละเอียดจากคู่มือประเมิน

18.2 เครื่องมือประเมินหน่วยสมรรถนะย่อย ควบคุมและจัดการปัญหาสิ่งรบกวนบริเวณหลุมฝังกลบ

1. ข้อสอบสัมภาษณ์เชิงเทคนิค
2. ข้อสอบสาธิตการปฏิบัติงาน

ดูรายละเอียดจากคู่มือประเมิน

1. รหัสหน่วยสมรรถนะ 02205

2. ชื่อหน่วยสมรรถนะ จัดการปัญหาสิ่งรบกวนในสถานที่ฝังกลบของเสียชุมชน

3. ทบทวนครั้งที่ 2 / 2568

4. สร้างใหม่ ☐ **ปรับปรุง** ☑

5. สำหรับชื่ออาชีพและรหัสอาชีพ (Occupational Classification)

อาชีพผู้ปฏิบัติงานฝังกลบของเสียชุมชน Municipal Solid Waste (MSW) Landfill Operator

6. คำอธิบายหน่วยสมรรถนะ (Description of Unit of Competency)

ผู้ที่ผ่านหน่วยสมรรถนะนี้จะสามารถเตรียมความพร้อมก่อนการปฏิบัติงานจัดการปัญหาสิ่งรบกวนในพื้นที่หลุมฝังกลบ โดยสามารถตรวจสอบและระบุปัญหาให้ถูกต้อง อธิบายแนวทางแก้ไขอย่างเหมาะสม พร้อมเตรียมเครื่องมือ อุปกรณ์ และการใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล (PPE) ที่สอดคล้องกับสภาพงาน เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามมาตรฐานด้านสิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย พร้อมทั้งดำเนินการควบคุมและจัดการจัดการสิ่งรบกวนที่เกิดขึ้นบริเวณหลุมฝังกลบให้เป็นไปตามมาตรฐานสิ่งแวดล้อมและข้อกำหนดด้านความปลอดภัยได้ โดยสามารถมอบหมายงานแก่ผู้ปฏิบัติเพื่อแก้ไขปัญหาสิ่งรบกวน ตรวจติดตามผลการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง และจัดทำรายงานสรุปผลการควบคุมและแก้ไขปัญหาในพื้นที่หลุมฝังกลบ เพื่อใช้เป็นข้อมูลอ้างอิงและปรับปรุงการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

7. สำหรับระดับคุณวุฒิ

1	2	3	4	5	6	7	8
☐	☐	☐	☑	☐	☐	☐	☐

8. กลุ่มอาชีพ (Sector)

กลุ่มอาชีพการจัดการของเสียชุมชน

9. ชื่ออาชีพและรหัสอาชีพอื่นที่หน่วยสมรรถนะนี้สามารถใช้ได้ (ถ้ามี)

N/A

10. ข้อกำหนดหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง (Licensing or Regulation Related) (ถ้ามี)

1. กฎกระทรวง สุขลักษณะการจัดการมูลฝอยทั่วไป พ.ศ. 2560
2. ประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง การจัดการมูลฝอย พ.ศ. 2567

11. สมรรถนะย่อยและเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Elements and Performance Criteria)

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
02205.01 เตรียมความพร้อมก่อนการปฏิบัติงานจัดการปัญหาสิ่งรบกวนในพื้นที่หลุมฝังกลบ	1. ตรวจสอบและระบุปัญหาสิ่งรบกวนที่เกิดขึ้นบริเวณหลุมฝังกลบ เช่น ฝุ่น นก แมลง กลิ่นจากของเสีย และน้ำชะ เพื่อให้เป็นไปตามมาตรฐานด้านสิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย 2. อธิบายวิธีการจัดการปัญหาสิ่งรบกวนในพื้นที่หลุมฝังกลบ 3. เตรียมเครื่องมืออุปกรณ์สำหรับจัดการปัญหาสิ่งรบกวนที่เกิดขึ้น 4. เลือกใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล (PPE) ให้เหมาะสมกับสภาพงาน	ข้อสอบข้อเขียน การสัมภาษณ์

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
02205.02 ดำเนินการจัดการจัดการสิ่งรบกวนที่เกิดขึ้นบริเวณหลุมฝังกลบให้เป็นไปตามมาตรฐานสิ่งแวดล้อมและข้อกำหนดด้านความปลอดภัย	1. มอบหมายงานให้ผู้ปฏิบัติงานไปจัดการแก้ไขปัญหาสิ่งรบกวนที่เกิดขึ้นบริเวณหลุมฝังกลบ 2. ตรวจติดตามผลการปฏิบัติงานในการแก้ไขปัญหาของผู้ที่ได้รับมอบหมายงาน 3. จัดทำรายงานสรุปผลการดำเนินงานควบคุมและจัดการจัดการสิ่งรบกวนที่เกิดขึ้นบริเวณหลุมฝังกลบ	ข้อสอบข้อเขียน การสัมภาษณ์

12. ความรู้และทักษะก่อนหน้าที่จำเป็น (Pre-requisite Skill & Knowledge)

N/A

13. ทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) ความต้องการด้านทักษะ

1. ทักษะการสื่อสาร การติดต่อประสานงานในการให้ทิศทางการจราจร และการให้ความช่วยเหลือในการขนถ่ายของเสีย
2. ทักษะการแก้ไขปัญหา เป็นการแก้ไขปัญหาเบื้องต้นที่อาจเกิดจากการจัดระบบจราจร และการขนถ่ายของเสีย
3. ทักษะการบันทึกปัญหาที่เกิดจากการจัดระบบจราจรและการขนถ่ายของเสีย

(ข) ความต้องการด้านความรู้

1. ระบบจราจรภายในสถานที่ฝังกลบของเสีย
2. วิธีการจัดหาความช่วยเหลือในการขนถ่ายของเสีย
3. วิธีการแก้ไขปัญหาการจัดระบบจราจรและการขนถ่ายของเสียเบื้องต้น

14. หลักฐานที่ต้องการ (Evidence Guide)

หลักฐานที่ต้องการประกอบด้วยหลักฐานการปฏิบัติงาน (Performance Evidence) และหลักฐานความรู้ (Knowledge Evidence) คำแนะนำในการประเมินและวิธีการประเมิน ซึ่งควรจะพิจารณาร่วมกัน

(ก) หลักฐานการปฏิบัติงาน (Performance Evidence)

1. หนังสือรับรองประสบการณ์ทำงาน
2. ผลการสัมภาษณ์เชิงเทคนิค
3. ผลการสอบข้อเขียน (อัตนัย)
4. แฟ้มสะสมผลงาน

(ข) หลักฐานความรู้ (Knowledge Evidence)

1. หลักฐานคุณวุฒิการศึกษา
2. ประกาศนียบัตรรับรองการผ่านการฝึกอบรมให้มีความรู้ด้านสุขอนามัยและความปลอดภัยในการทำงาน ตามหลักเกณฑ์วิธีการและเงื่อนไขที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นกำหนดหรือตามแผนการปฏิบัติการของสถานที่ฝังกลบ (ถ้ามี)
3. ผลการสอบข้อเขียน (ปรนัย)
4. ผลการสอบข้อเขียน (อัตนัย)
5. ผลการสอบสัมภาษณ์เชิงเทคนิค
6. แฟ้มสะสมผลงาน

(ค) คำแนะนำในการประเมิน

ผู้ประเมินตรวจประเมินเกี่ยวกับดำเนินการประสานและควบคุมการจราจรในการขนถ่ายของเสียชุมชนภายในหลุมฝังกลบอย่างเป็นระบบ รายงานและแก้ไขปัญหาการจัดระบบจราจรภายในพื้นที่หลุมฝังกลบ โดยพิจารณาจากหลักฐานที่เกี่ยวข้อง ทั้งหลักฐานการปฏิบัติงาน และหลักฐานด้านความรู้

(ง) วิธีการประเมิน

1. พิจารณาตามหลักฐานการปฏิบัติงาน ได้แก่ ผลการสัมภาษณ์เชิงเทคนิค และผลการสอบข้อเขียน (อัตนัย)
2. พิจารณาตามหลักฐานความรู้ ได้แก่ ผลการสอบข้อเขียน (ปรนัย) ผลการสอบข้อเขียน (อัตนัย) และผลการสัมภาษณ์เชิงเทคนิค

15. ขอบเขต (Range Statement)

การจัดการปัญหาสิ่งรบกวนในสถานที่ฝังกลบของเสียชุมชน อาชีพผู้ปฏิบัติงานฝังกลบของเสียชุมชนนี้

ครอบคลุมถึงการตรวจสอบและระบุปัญหาสิ่งรบกวนที่เกิดขึ้นบริเวณหลุมฝังกลบ อาทิ ฝุ่น นก แมลง กลิ่นจากของเสีย และน้ำชะ
เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามมาตรฐานด้านสิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย โดยต้องสามารถอธิบายวิธีการจัดการปัญหาในแต่ละกรณี
เตรียมเครื่องมือและอุปกรณ์ที่เหมาะสมสำหรับการควบคุมและแก้ไข รวมถึงเลือกใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล (PPE) ที่สอดคล้องกับลักษณะงาน ทั้งนี้
ผู้ปฏิบัติงานต้องสามารถมอบหมายงานให้แก่ผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดการแก้ไขปัญหา
ติดตามและตรวจสอบผลการดำเนินงานให้มีความถูกต้องและเป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด
พร้อมทั้งจัดทำรายงานสรุปผลการควบคุมและการแก้ไขปัญหาสิ่งรบกวนที่เกิดขึ้นบริเวณหลุมฝังกลบ
เพื่อใช้เป็นข้อมูลสำหรับการวางแผนปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงานในอนาคตให้มีประสิทธิภาพ

(ก) คำแนะนำ

1. ผู้เข้ารับการประเมินต้องเข้าใจระบบงานจราจรของสถานที่ฝังกลบ
2. ผู้เข้ารับการประเมินต้องให้ความสำคัญกับการติดตามการขนถ่ายของเสีย
3. ผู้เข้ารับการประเมินต้องให้ความสำคัญกับการบันทึกปัญหาการจัดระบบการจราจร

(ข) คำอธิบายรายละเอียด

1. ประสานการจราจรในการขนถ่ายของเสีย หมายถึง การควบคุมระบบจราจรภายในสถานี
การกำหนดให้รถบรรทุกมูลฝอยวิ่งไปในจุดที่ต้องการด้วยความสะดวกและปลอดภัย
รวมถึงการควบคุมปริมาณรถที่เดินทางเข้าสู่สถานที่ฝังกลบเพื่อป้องกันการจราจรติดขัดภายในและภายนอกของสถานที่ฝังกลบ
2. ระบบจราจร หมายถึง ระบบจราจรภายในสถานที่ฝังกลบของเสีย เช่น เส้นทางการจราจรและจุดพักรถของสถานที่ฝังกลบของเสีย เป็นต้น
3. ปัญหาการจัดระบบจราจร เช่น ปัญหาการเทของเสียไม่ตรงตามจุดที่กำหนด ซึ่งมักเกิดขึ้นกับกลุมฝังกลบที่มีขนาดใหญ่

16. หน่วยสมรรถนะร่วม (ถ้ามี)

N/A

17. อุตสาหกรรมร่วม/กลุ่มอาชีพร่วม (ถ้ามี)

N/A

18. รายละเอียดกระบวนการและวิธีการประเมิน (Assessment Description and Procedure)

18.1 เครื่องมือประเมินหน่วยสมรรถนะย่อย เตรียมความพร้อมก่อนการปฏิบัติงานจัดการปัญหาสิ่งรบกวนในพื้นที่หลุมฝังกลบ

1. ข้อสอบสัมภาษณ์เชิงเทคนิค
2. ข้อสอบข้อเขียน (ปรนัย)
3. ข้อสอบข้อเขียน (อัตนัย)

ดูรายละเอียดจากคู่มือประเมิน

18.2 เครื่องมือประเมินหน่วยสมรรถนะย่อย

ดำเนินการควบคุมและจัดการจัดการสิ่งรบกวนที่เกิดขึ้นบริเวณหลุมฝังกลบให้เป็นไปตามมาตรฐานสิ่งแวดล้อมและข้อกำหนดด้านความปลอดภัย

1. ข้อสอบสัมภาษณ์เชิงเทคนิค
2. ข้อสอบข้อเขียน (ปรนัย)
3. ข้อสอบข้อเขียน (อัตนัย)

ดูรายละเอียดจากคู่มือประเมิน

1. รหัสหน่วยสมรรถนะ 02206

2. ชื่อหน่วยสมรรถนะ กำหนดกระบวนการดำเนินงานฝังกลบของเสียชุมชนให้ถูกต้องตามหลักการการฝังกลบอย่างถูกหลักสุขาภิบาล

3. ทบทวนครั้งที่ 2 / 2568

4. สร้างใหม่ ☐ **ปรับปรุง** ☑

5. สำหรับชื่ออาชีพและรหัสอาชีพ (Occupational Classification)

อาชีพผู้ปฏิบัติงานฝังกลบของเสียชุมชน Municipal Solid Waste (MSW) Landfill Operator

6. คำอธิบายหน่วยสมรรถนะ (Description of Unit of Competency)

ผู้ที่ผ่านหน่วยสมรรถนะนี้จะสามารถกำหนดแนวทางการจัดการบุคลากรภายในสถานที่หลุมฝังกลบ โดยสามารถบอกความต้องการกำลังคนในแต่ละสถานการณ์ เช่น ฤดูฝนหรือเหตุฉุกเฉิน พร้อมแบ่งหน้าที่ตามความเหมาะสม จัดแผนการฝึกอบรมทั้งประจำปีและภาคสนามในหัวข้อด้านความปลอดภัยและการควบคุมมลพิษ รวมทั้งประเมินผลงานบุคลากรจากเกณฑ์ความรับผิดชอบ ความปลอดภัย และการทำงานเป็นทีม
สามารถกำหนดแนวทางการดำเนินงานฝังกลบของเสียชุมชนที่มีประสิทธิภาพ ประกอบด้วยกำหนดหลักเกณฑ์และขั้นตอนการฝังกลบให้ถูกต้องตามหลักสุขาภิบาล พร้อมทั้งวางแผนงบประมาณด้านการดำเนินงาน การบำรุงรักษา การควบคุมสิ่งรบกวน และงบฉุกเฉิน
รวมถึงกำหนดแผนการตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องได้ สามารถกำหนดแนวทางการตรวจสอบสิ่งอำนวยความสะดวกในสถานที่ฝังกลบ โดยสามารถกำหนดเกณฑ์การตรวจสอบ จัดทำขั้นตอนและแผนการติดตามสภาพสถานที่ เครื่องจักร และอุปกรณ์ เพื่อให้ใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพและปลอดภัย
สามารถกำหนดแนวทางการจัดการด้านสิ่งแวดล้อมและความปลอดภัยในสถานที่ฝังกลบ ประกอบด้วยสามารถระบุเกณฑ์ ขั้นตอน และมาตรการรองรับผลกระทบ เพื่อให้สอดคล้องกับมาตรฐานความปลอดภัยและลดความเสี่ยงต่อสิ่งแวดล้อม พร้อมทั้งกำหนดแนวทางการดำเนินงานรับมือสถานการณ์ฉุกเฉินในสถานที่ฝังกลบ
สามารถวิเคราะห์และประเมินความเสี่ยง จัดทำแผนรับมือและตั้งทีมตอบโต้ฉุกเฉิน จัดการฝึกซ้อมอย่างน้อยปีละครั้ง
รวมถึงติดตามผลหลังเกิดเหตุเพื่อปรับปรุงแผนให้เหมาะสมได้

7. สำหรับระดับคุณวุฒิ

1	2	3	4	5	6	7	8
☐	☐	☐	☑	☐	☐	☐	☐

8. กลุ่มอาชีพ (Sector)

กลุ่มอาชีพการจัดการของเสียชุมชน

9. ชื่ออาชีพและรหัสอาชีพอื่นที่หน่วยสมรรถนะนี้สามารถใช้ได้ (ถ้ามี)

N/A

10. ข้อกำหนดหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง (Licensing or Regulation Related) (ถ้ามี)

1. กฎกระทรวง สุขลักษณะการจัดการมูลฝอยทั่วไป พ.ศ. 2560
2. ประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง การจัดการมูลฝอย พ.ศ. 2567

11. สมรรถนะย่อยและเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Elements and Performance Criteria)

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
02206.01 กำหนดแนวทางการจัดการบุคลากรภายในสถานที่หลุมฝังกลบ	1. บอกความต้องการกำลังคนที่จะใช้ภายในสถานที่ฝังกลบ เช่น ฤดูฝน เหตุฉุกเฉิน และแบ่งหน้าที่ให้แก่บุคลากรตามภารกิจที่เหมาะสม เช่น เวรเช้า-บ่าย 2. วางแผนส่งเสริมการฝึกอบรมบุคลากรประจำปีหรือภาคสนามร่วมกับหน่วยงานภายนอก ในหัวข้อ เกี่ยวกับความปลอดภัยใน การใช้เครื่องจักรกลหนัก การควบคุมมลพิษและสิ่งรบกวน 3. ประเมินผลงานบุคลากรตามเกณฑ์ที่เหมาะสม เช่น ความรับผิดชอบ ความปลอดภัย ความร่วมมือในทีม	ข้อสอบข้อเขียน การสัมภาษณ์ แฟ้มสะสมผลงาน

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
02206.02 กำหนดแนวทางการดำเนินงานฝังกลบของเสียชุมชนที่มีประสิทธิภาพ	1. ระบุหลักเกณฑ์ที่ใช้ในการดำเนินการฝังกลบ 2. กำหนดขั้นตอนในการปฏิบัติงานของสถานที่ฝังกลบตามหลักสุขาภิบาล 3. วางแผนและจัดทำงบประมาณสำหรับการดำเนินงาน เช่น ค่าดำเนินการประจำ ค่าอุปกรณ์ ค่าบำรุงรักษา ค่าควบคุมสิ่งรบกวน งบฝึกอบรมบุคลากรและงบฉุกเฉิน 4. กำหนดขั้นตอนของแผนการตรวจสอบเกี่ยวกับการดำเนินงานและงบประมาณภายในสถานที่ฝังกลบ 5. จัดทำแผนการตรวจสอบการดำเนินการฝังกลบในสถานที่ฝังกลบ	ข้อสอบข้อเขียน การสัมภาษณ์ แฟ้มสะสมผลงาน
02206.03 กำหนดแนวทางการตรวจสอบสิ่งอำนวยความสะดวกในสถานที่ฝังกลบ	1. ระบุหลักเกณฑ์ที่ใช้ในการตรวจสอบสิ่งอำนวยความสะดวก (สถานที่ เครื่องจักร อุปกรณ์ต่างๆ) 2. กำหนดขั้นตอนของแผนการตรวจสอบสิ่งอำนวยความสะดวก 3. จัดทำแผนการตรวจสอบสิ่งอำนวยความสะดวกภายในสถานที่ฝังกลบ	ข้อสอบข้อเขียน การสัมภาษณ์ แฟ้มสะสมผลงาน
02206.04 กำหนดแนวทางการจัดการด้านสิ่งแวดล้อมและความปลอดภัยในสถานที่ฝังกลบ	1. ระบุหลักเกณฑ์ที่ใช้ในการจัดทำแผนด้านสิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย 2. กำหนดขั้นตอนของแผนด้านสิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย 3. จัดทำแผนงานด้านสิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย 4. จัดทำมาตรการแก้ไขผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย	ข้อสอบข้อเขียน การสัมภาษณ์ แฟ้มสะสมผลงาน
02206.05 กำหนดแนวทางการดำเนินงานรับมือสถานการณ์ฉุกเฉินในสถานที่ฝังกลบ	1. วิเคราะห์และประเมินความเสี่ยง พร้อมทั้งระบุประเภทของเหตุฉุกเฉินที่อาจเกิดขึ้น เช่น ไฟไหม้ อุบัติเหตุรุนแรงที่เกิดกับกำลังคนและเครื่องจักร เหตุภัยพิบัติทางธรรมชาติ (น้ำท่วม แผ่นดินไหว สึนามิ) 2. จัดทำแผนปฏิบัติการในภาวะฉุกเฉินเพื่อรับมือ เหตุการณ์ฉุกเฉิน 3. จัดตั้งทีมตอบโต้เหตุฉุกเฉินเพื่อลดความเสียหายและฟื้นฟูการดำเนินงาน 4. วางแผนฝึกอบรมซ้อมและทบทวนแผนรับมือสถานการณ์ฉุกเฉินอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง 5. จัดทำมาตรการรับมือ พร้อมทั้งประเมินผลการดำเนินงานหลังเกิดเหตุ และปรับปรุงแผนตามข้อบกพร่องที่พบ โดยยึดหลักความปลอดภัย	ข้อสอบข้อเขียน การสัมภาษณ์ แฟ้มสะสมผลงาน

12. ความรู้และทักษะก่อนหน้าที่จำเป็น (Pre-requisite Skill & Knowledge)

N/A

13. ทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) ความต้องการด้านทักษะ

1. ทักษะการสังเกตเพื่อการตรวจสอบการดำเนินการฝังกลบ และสถานที่จัดการของเสีย
2. ทักษะการติดต่อประสานงาน ระหว่างผู้ปฏิบัติงานหรือผู้ที่เกี่ยวข้องในการตรวจสอบ
3. ทักษะการวิเคราะห์ และแก้ไขปัญหา
4. ทักษะการเขียนรายงาน เพื่อจัดทำรายงานผลการตรวจสอบและแก้ไขปัญหา

(ข) ความต้องการด้านความรู้

1. วิธีการดำเนินการฝังกลบ
2. วิธีการตรวจสอบการดำเนินการฝังกลบ
3. วิธีการตรวจสอบสิ่งอำนวยความสะดวก
4. วิธีการแก้ไขปัญหาจากการตรวจสอบ

14. หลักฐานที่ต้องการ (Evidence Guide)

หลักฐานที่ต้องการประกอบด้วยหลักฐานการปฏิบัติงาน (Performance Evidence) และหลักฐานความรู้ (Knowledge Evidence) คำแนะนำในการประเมิน และวิธีการประเมิน ซึ่งควรจะพิจารณาร่วมกัน

(ก) หลักฐานการปฏิบัติงาน (Performance Evidence)

1. หนังสือรับรองประสบการณ์ทำงาน
2. แฟ้มสะสมผลงาน เช่น ประกาศนียบัตร/เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน เอกสารตัวอย่างการเขียนโครงการ หรือผลงานของผู้ปฏิบัติงานที่เคยทำมาแล้วที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน
3. ผลการสอบสัมภาษณ์เชิงเทคนิค
4. แฟ้มสะสมผลงาน
5. ผลการสอบข้อเขียน (อัตนัย)

(ข) หลักฐานความรู้ (Knowledge Evidence)

1. หลักฐานคุณวุฒิการศึกษา
2. ประกาศนียบัตรรับรองการผ่านการฝึกอบรมให้มีความรู้ด้านสุขอนามัยและความปลอดภัยในการทำงาน ตามหลักเกณฑ์วิธีการและเงื่อนไขที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นกำหนดหรือตามแผนการปฏิบัติการของสถานที่ฝังกลบ (ถ้ามี)
3. ผลการสอบข้อเขียน (ปรนัย)
4. ผลการสอบข้อเขียน (อัตนัย)
5. แฟ้มสะสมผลงาน

(ค) คำแนะนำในการประเมิน

ผู้ประเมินตรวจประเมินเกี่ยวกับวางแผนบริหารจัดการบุคลากรภายในสถานที่ฝังกลบ วางแผนเกี่ยวกับการดำเนินงานและงบประมาณภายในสถานที่ฝังกลบ วางแผนการตรวจสอบสิ่งอำนวยความสะดวกในสถานที่ฝังกลบ วางแผนด้านสิ่งแวดล้อมและความปลอดภัยในสถานที่ฝังกลบ วางแผนดำเนินงานรับมือสถานการณ์ฉุกเฉินในสถานที่ฝังกลบ โดยพิจารณาจากหลักฐานที่เกี่ยวข้อง ทั้งหลักฐานการปฏิบัติงาน และหลักฐานด้านความรู้

(ง) วิธีการประเมิน

1. พิจารณาตามหลักฐานการปฏิบัติงาน ได้แก่ แฟ้มสะสมผลงาน และการสัมภาษณ์เชิงเทคนิค
2. พิจารณาตามหลักฐานความรู้ ได้แก่ การสอบข้อเขียน (ปรนัย) แฟ้มสะสมผลงาน และการสัมภาษณ์เชิงเทคนิค

15. ขอบเขต (Range Statement)

การกำหนดกระบวนการดำเนินงานฝังกลบของเสียชุมชนให้ถูกต้องตามหลักการการฝังกลบอย่างถูกหลักสุขาภิบาลในระดับคุณวุฒิที่ 5 นี้ ครอบคลุมการบริหารจัดการสถานที่ฝังกลบอย่างเป็นระบบ โดยเน้นทั้งด้านบุคลากร การดำเนินงาน งบประมาณ สิ่งอำนวยความสะดวก สิ่งแวดล้อม ความปลอดภัย และการจัดการเหตุฉุกเฉิน โดยเริ่มจากการกำหนดความต้องการกำลังคนตามสภาพงาน เช่น ฤดูฝนหรือเหตุฉุกเฉิน พร้อมแบ่งหน้าที่ตามภารกิจและกะการทำงาน วางแผนส่งเสริมการฝึกอบรมร่วมกับหน่วยงานภายนอก และประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรตามเกณฑ์ที่เหมาะสม ด้านการดำเนินงาน ต้องกำหนดหลักเกณฑ์ ขั้นตอน และงบประมาณสำหรับการฝังกลบ รวมทั้งวางแผนการตรวจสอบการดำเนินงานและสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น เครื่องจักรและอุปกรณ์ นอกจากนี้ ต้องมีการจัดทำแผนสิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย มาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น พร้อมทั้งวิเคราะห์และประเมินความเสี่ยง จัดทำแผนปฏิบัติการและทีมตอบโต้ภาวะฉุกเฉิน รวมถึงฝึกซ้อม ทบทวน และปรับปรุงแผนอย่างต่อเนื่อง

(ก) คำแนะนำ

1. ผู้เข้ารับการประเมินต้องให้ความสำคัญกับการปฏิบัติงาน ได้แก่ เกลี่ยและบดอัดของเสีย กลบ/ปิดหลุมฝังกลบ

2. ผู้เข้ารับการประเมินต้องให้ความสำคัญกับการสังเกตเพื่อการตรวจสอบการทำงานอย่างละเอียด

(ข) คำอธิบายรายละเอียด

1. การดำเนินการฝังกลบ หมายถึง การนำของเสียมาเทกองในพื้นที่ที่จัดเตรียมไว้ โดยเริ่มจากเมื่อรถเก็บขนของเสียเทของเสียลงในบริเวณที่กำหนดแล้ว รถตัก-ดันของเสียเริ่มนำของเสียดังกล่าวมาใส่ในบริเวณที่กำหนดให้เป็นจุดฝังกลบมูลฝอย (Cell) เมื่อของเสียถูกทำมาบรรจุใส่ในเซลล์เต็มระดับที่ต้องการแล้ว จากนั้นรถบดอัดจะเริ่มดำเนินการบดอัดของเสียในเซลล์ให้แน่นและเรียบ หลังจากนั้นจึงกลบทับหน้าด้วยดิน
2. การตรวจสอบการดำเนินการฝังกลบ เช่น การตรวจสอบการเทกอง การเกลี่ย การบดอัด การกลบ/ปิดคลุม เป็นต้น
3. การตรวจสอบสิ่งอำนวยความสะดวกในสถานที่ฝังกลบ เป็นการตรวจสอบสภาพขององค์ประกอบของสถานที่จัดการของเสียตามข้อกำหนดของหน่วยงาน เพื่อให้การดำเนินการฝังกลบมีประสิทธิภาพสูงสุด เช่น ตรวจสอบสภาพแผ่นพลาสติกรองพื้นโพลีเอทธิลีนชนิดความหนาแน่นสูง (High Density Polyethylene: HDPE) ตรวจสอบความสูงและความลาดชันของหลุมฝังกลบให้ถูกต้องตามแผนการปฏิบัติงานของสถานที่ฝังกลบ รวมถึงการตรวจสอบด้านความปลอดภัยของสถานที่ฝังกลบเป็นการค้นหาสาเหตุของอันตรายในสถานที่ทำงาน โดยเมื่อพบสิ่งบกพร่องต้องรีบทำการแก้ไขอย่างเร่งด่วน จะมีการเตรียมแบบตรวจสอบไว้จดบันทึกด้วย และเมื่อตรวจสอบเสร็จได้ผลประการใดแจ้งผลการตรวจสอบไปยังหัวหน้างาน เช่น การตรวจสอบความเป็นระเบียบเรียบร้อย ความสะอาดของสถานที่ อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล (PPE) เป็นต้น
4. สิ่งอำนวยความสะดวกในสถานที่ฝังกลบ หมายถึง องค์ประกอบส่วนสำคัญต่างๆ ที่ช่วยเสริมหรือสนับสนุนการทำงานของสถานีฝังกลบให้สมบูรณ์มากยิ่งขึ้นแม้ว่าหากขาดไปการฝังกลบอาจเกิดขึ้นได้ แต่ในด้านบริหารจัดการแล้วถือว่าขาดไม่ได้ เช่น ประตูทางเข้าและป้ายแสดงความเป็นเจ้าของ เครื่องชั่ง อาคารสำนักงาน ที่ล้างล้อรถ รั้วล้อมรอบสถานี ระบบระบายและกำจัดก๊าซ ระบบบำบัดน้ำเสีย ระบบรวมรวมน้ำชะขยะ บ่อสังเกตการณ์น้ำใต้ดิน อาคารซ่อมบำรุง และอาคารจอดรถและเครื่องจักรกล เป็นต้น
5. การติดตามผลการแก้ไขปัญหา เป็นการตรวจสอบความก้าวหน้าของการแก้ไขปัญหานั้นว่าเป็นไปตามแผนการปฏิบัติงานหรือไม่

16. หน่วยสมรรถนะร่วม (ถ้ามี)

N/A

17. อุตสาหกรรมร่วม/กลุ่มอาชีพร่วม (ถ้ามี)

N/A

18. รายละเอียดกระบวนการและวิธีการประเมิน (Assessment Description and Procedure)

18.1 เครื่องมือประเมินหน่วยสมรรถนะย่อย วางแผนบริหารจัดการบุคลากรภายในสถานที่ฝังกลบ

1. ข้อสอบสัมภาษณ์เชิงเทคนิค
2. แฟ้มสะสมผลงาน
3. ข้อสอบข้อเขียน (ปรนัย)

ดูรายละเอียดจากคู่มือประเมิน

18.2 เครื่องมือประเมินหน่วยสมรรถนะย่อย วางแผนเกี่ยวกับการดำเนินงานและงบประมาณภายในสถานที่ฝังกลบ

1. ข้อสอบสัมภาษณ์เชิงเทคนิค
2. แฟ้มสะสมผลงาน
3. ข้อสอบข้อเขียน (ปรนัย)

ดูรายละเอียดจากคู่มือประเมิน

18.3 เครื่องมือประเมินหน่วยสมรรถนะย่อย วางแผนการตรวจสอบสิ่งอำนวยความสะดวกในสถานที่ฝังกลบ

1. ข้อสอบสัมภาษณ์เชิงเทคนิค
2. แฟ้มสะสมผลงาน
3. ข้อสอบข้อเขียน (ปรนัย)

ดูรายละเอียดจากคู่มือประเมิน

18.4 เครื่องมือประเมินหน่วยสมรรถนะย่อย วางแผนบริหารจัดการบุคลากรภายในสถานที่ฝังกลบ

1. ข้อสอบสัมภาษณ์เชิงเทคนิค
2. แฟ้มสะสมผลงาน
3. ข้อสอบข้อเขียน (ปรนัย)

ดูรายละเอียดจากคู่มือประเมิน

18.5 เครื่องมือประเมินหน่วยสมรรถนะย่อย วางแผนดำเนินงานรับมือสถานการณ์ฉุกเฉินในสถานที่ฝังกลบ

1. ข้อสอบสัมภาษณ์เชิงเทคนิค
2. แฟ้มสะสมผลงาน
3. ข้อสอบข้อเขียน (ปรนัย)

ดูรายละเอียดจากคู่มือประเมิน

1. รหัสหน่วยสมรรถนะ 02207

2. ชื่อหน่วยสมรรถนะ ตรวจสอบและติดตามการดำเนินงานฝังกลบของเสียชุมชนให้ถูกต้องตามหลักการการฝังกลบอย่างถูกหลักสุขาภิบาล

3. ทบทวนครั้งที่ 2 / 2568

4. สร้างใหม่ ☐ **ปรับปรุง** ☑

5. สำหรับชื่ออาชีพและรหัสอาชีพ (Occupational Classification)

อาชีพผู้ปฏิบัติงานฝังกลบของเสียชุมชน Municipal Solid Waste (MSW) Landfill Operator

6. คำอธิบายหน่วยสมรรถนะ (Description of Unit of Competency)

ผู้ที่ผ่านหน่วยสมรรถนะนี้จะสามารถตรวจสอบการดำเนินการฝังกลบ และตรวจสอบสิ่งอำนวยความสะดวกในสถานที่ฝังกลบ
โดยครอบคลุมทั้งการตรวจสอบองค์ประกอบของขยะ น้ำชะขยะ และคุณภาพอากาศ การฝังกลบดินและการปิดคลุมหลุมด้วยวัสดุที่เหมาะสม
ตลอดจนการตรวจสอบสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ในพื้นที่ พร้อมทั้งสามารถบันทึกผลการตรวจสอบไว้อย่างเป็นระบบเพื่อใช้ในการติดตามและปรับปรุง
รวมถึงสามารถวิเคราะห์ผลการตรวจสอบการดำเนินการฝังกลบ จัดทำแผนกำหนดวิธีการแก้ไขปัญหาในการดำเนินการฝังกลบ รวมถึงแผนรองรับสถานการณ์ฉุกเฉิน
เพื่อให้การแก้ไขปัญหาดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพและปลอดภัย โดยมอบหมายงานให้ผู้รับผิดชอบดำเนินการตามแผนที่วางไว้
สามารถตรวจติดตามผลการดำเนินการแก้ไขปัญหา และจัดทำรายงานผลทั้งในรายเดือนและรายปี เพื่อประเมินความก้าวหน้าและประสิทธิภาพของการแก้ไขปัญหา
พร้อมทั้งจัดทำรายงานผลการตรวจสอบและแก้ไขปัญหาได้

7. สำหรับระดับคุณวุฒิ

1	2	3	4	5	6	7	8
☐	☐	☐	☑	☐	☐	☐	☐

8. กลุ่มอาชีพ (Sector)

กลุ่มอาชีพการจัดการของเสียชุมชน

9. ชื่ออาชีพและรหัสอาชีพอื่นที่หน่วยสมรรถนะนี้สามารถใช้ได้ (ถ้ามี)

N/A

10. ข้อกำหนดหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง (Licensing or Regulation Related) (ถ้ามี)

1. กฎกระทรวง สุขลักษณะการจัดการมูลฝอยทั่วไป พ.ศ. 2560
2. ประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง การจัดการมูลฝอย พ.ศ. 2567

11. สมรรถนะย่อยและเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Elements and Performance Criteria)

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
02207.01 ตรวจสอบการดำเนินการฝังกลบของเสียชุมชนให้เป็นไปตามหลักสุขาภิบาล	1. ระบุขั้นตอนการตรวจสอบการดำเนินการฝังกลบของเสียชุมชนให้เป็นไปตามหลักสุขาภิบาล 2. ตรวจสอบองค์ประกอบของขยะ น้ำชะขยะ และคุณภาพอากาศรอบพื้นที่ฝังกลบตามจุดตรวจมาตรฐาน 3. ตรวจสอบการฝังกลบดินและการปิดคลุมหลุมฝังกลบด้วยวัสดุที่เหมาะสม เช่น ผ้าใบหรือดิน 4. ตรวจสอบสิ่งอำนวยความสะดวกในสถานที่ฝังกลบ เช่น สถานที่ เครื่องจักร และอุปกรณ์ 5. บันทึกผลการตรวจสอบการดำเนินการฝังกลบและสิ่งอำนวยความสะดวกในสถานที่ฝังกลบ	ข้อสอบข้อเขียน การสัมภาษณ์

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
02207.02 วิเคราะห์และวางแนวทางแก้ไขปัญหาที่อาจเกิดจากการฝังกลบ	1. วิเคราะห์ผลการตรวจสอบเพื่อระบุสาเหตุของปัญหาในกระบวนการฝังกลบ 2. กำหนดแนวทางแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าที่เหมาะสม และมอบหมายงานให้ผู้รับผิดชอบดำเนินการแก้ไขให้ตรงตามสาเหตุของปัญหา 3. กำหนดแนวทางการแก้ไขปัญหาทั่วไปที่อาจเกิดจากกระบวนการฝังกลบของเสียชุมชน พร้อมแผนรองรับสถานการณ์ฉุกเฉินที่อาจเกิดขึ้น เพื่อให้สามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพและปลอดภัย 4. ดำเนินการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในสถานที่ฝังกลบตามแผนงานอย่างมีประสิทธิภาพและปลอดภัย	ข้อสอบข้อเขียน การสัมภาษณ์
02207.03 ตรวจติดตามผลการแก้ไขปัญหามลพิษสิ่งแวดล้อมในสถานที่ฝังกลบ	1. อธิบายขั้นตอนการติดตามและแนวทางการแก้ไขปัญหามลพิษทางสิ่งแวดล้อมที่พบบริเวณสถานที่ฝังกลบ ได้แก่ เสียง อากาศ (ฝุ่น กลิ่น ก๊าซ) และมลพิษทางน้ำ (น้ำชะขยะ น้ำใต้ดิน) ได้ตามหลักวิชาการและข้อกำหนดที่เกี่ยวข้อง 2. ตรวจติดตามผลการแก้ไขปัญหามลพิษทางสิ่งแวดล้อมที่พบบริเวณสถานฝังกลบ 3. จัดทำรายงานผลการตรวจติดตามผลการแก้ไขปัญหามลพิษทางสิ่งแวดล้อมที่พบบริเวณสถานฝังกลบ เป็นรายเดือนหรือรายปี	ข้อสอบข้อเขียน การสัมภาษณ์
02207.04 ตรวจติดตามผลการแก้ไขปัญหาเรื่องสัตว์รบกวนและปัญหาอื่นๆ ที่เกิดขึ้นบริเวณสถานที่ฝังกลบ	1. อธิบายกระบวนการติดตาม ตรวจสอบ และกำหนดแนวทางในการแก้ไขปัญหาสัตว์รบกวน เช่น นก หนู แมลง และปัญหาอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับพื้นที่ฝังกลบ ทั้งในเชิงเร่งด่วนและในเชิงป้องกันระยะยาวได้อย่างมีประสิทธิภาพ 2. ติดตามผลการแก้ไขปัญหาสัตว์รบกวน และปัญหาอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับพื้นที่ฝังกลบ 3. จัดทำรายงานผลการตรวจติดตามผลการแก้ไขปัญหาสัตว์รบกวน และปัญหาอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับพื้นที่ฝังกลบ เป็นรายเดือนหรือรายปี	ข้อสอบข้อเขียน การสัมภาษณ์

12. ความรู้และทักษะก่อนหน้าที่จำเป็น (Pre-requisite Skill & Knowledge)

N/A

13. ทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) ความต้องการด้านทักษะ

1. ทักษะการวางแผนเพื่อจัดทำแผนการปฏิบัติงาน เช่น แผนการดำเนินการฝังกลบ แผนงานด้านสิ่งแวดล้อมและความปลอยภัย
2. ทักษะการเขียนเพื่อจัดทำแผนงาน
3. ทักษะการแก้ไขปัญหาในการทำงาน

(ข) ความต้องการด้านความรู้

1. วิธีการวางแผนงาน
2. หลักเกณฑ์ มาตรฐาน และแนวทางในการดำเนินการฝังกลบ
3. วิธีการตรวจสอบการดำเนินการฝังกลบ
4. วิธีการตรวจสอบสิ่งอำนวยความสะดวก
5. แผนงานด้านสิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย
6. มาตรการแก้ไขผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม และความปลอดภัย

14. หลักฐานที่ต้องการ (Evidence Guide)

หลักฐานที่ต้องการประกอบด้วยหลักฐานการปฏิบัติงาน (Performance Evidence) และหลักฐานความรู้ (Knowledge Evidence) คำแนะนำในการประเมิน และวิธีการประเมิน ซึ่งควรจะพิจารณาร่วมกัน

(ก) หลักฐานการปฏิบัติงาน (Performance Evidence)

1. หนังสือรับรองประสบการณ์ทำงาน
2. ผลการสัมภาษณ์เชิงเทคนิค
3. ผลการสอบข้อเขียน (อัตนัย)

(ข) หลักฐานความรู้ (Knowledge Evidence)

1. หลักฐานคุณวุฒิการศึกษา
2. ประกาศนียบัตรรับรองการผ่านการฝึกอบรมให้มีความรู้ด้านสุขอนามัยและความปลอดภัยในการทำงาน ตามหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นกำหนดหรือตามแผนการปฏิบัติการของสถานที่ฝังกลบ (ถ้ามี)
3. ผลการสอบข้อเขียน (ปรนัย)
4. ผลการสอบข้อเขียน (อัตนัย)
5. ผลการสัมภาษณ์เชิงเทคนิค

(ค) คำแนะนำในการประเมิน

ผู้ประเมินตรวจประเมินเกี่ยวกับควบคุมการดำเนินการฝังกลบให้เป็นไปตามหลักสุขาภิบาล ควบคุมและจัดการปัญหาสิ่งรบกวนบริเวณหลุมฝังกลบ วิเคราะห์และวางแนวทางแก้ไขปัญหาที่อาจเกิดจากการฝังกลบ ตรวจติดตามผลการแก้ไขปัญหามลพิษสิ่งแวดล้อมในสถานที่ฝังกลบ ตรวจติดตามผลการแก้ไขปัญหาเรื่องสัตว์รบกวนและปัญหาอื่นๆ ที่เกิดขึ้นบริเวณสถานที่ฝังกลบ โดยพิจารณาจากหลักฐานที่เกี่ยวข้อง ทั้งหลักฐานการปฏิบัติงาน และหลักฐานด้านความรู้

(ง) วิธีการประเมิน

1. พิจารณาตามหลักฐานการปฏิบัติงาน ได้แก่ ผลการสัมภาษณ์เชิงเทคนิค และผลการสอบข้อเขียน (อัตนัย)
2. พิจารณาตามหลักฐานความรู้ ได้แก่ ผลการสอบข้อเขียน (ปรนัย) ผลการสอบข้อเขียน (อัตนัย) และผลการสัมภาษณ์เชิงเทคนิค

15. ขอบเขต (Range Statement)

การตรวจสอบและติดตามการดำเนินงานฝังกลบของเสียชุมชนให้ถูกต้องตามหลักการการฝังกลบอย่างถูกหลักสุขาภิบาลในระดับคุณวุฒิที่ 4 นี้ ครอบคลุมการตรวจสอบและควบคุมการดำเนินการฝังกลบของเสียชุมชนให้เป็นไปตามหลักสุขาภิบาลและมาตรฐานสิ่งแวดล้อม โดยเริ่มจากการตรวจสอบขั้นตอนการดำเนินงาน การฝังกลบดินและการปิดคลุมหลุมฝังกลบด้วยวัสดุที่เหมาะสม การตรวจสอบองค์ประกอบของขยะ น้ำชะขยะ และคุณภาพอากาศ รวมถึงสิ่งอำนวยความสะดวก เครื่องจักร และอุปกรณ์ในพื้นที่ จากนั้นบันทึกผลการตรวจสอบอย่างเป็นระบบ พร้อมทั้งวิเคราะห์หาสาเหตุของปัญหาและกำหนดแนวทางแก้ไขทั้งในเชิงเร่งด่วนและระยะยาว รวมถึงการจัดทำแผนรองรับกรณีฉุกเฉินที่อาจเกิดขึ้น การติดตามและแก้ไขปัญหามลพิษสิ่งแวดล้อม เช่น เสียง กลิ่น ฝุ่น ก๊าซ และน้ำชะขยะ ตลอดจนการติดตามและควบคุมสัตว์รบกวน เช่น นก หนู และแมลง ต้องดำเนินการอย่างเป็นระบบ ปลอดภัย และสอดคล้องตามหลักวิชาการ สุดท้ายจัดทำรายงานสรุปผลการตรวจสอบและการแก้ไขปัญหามลพิษและสิ่งรบกวนอย่างสม่ำเสมอ ทั้งรายเดือนหรือรายปี

(ก) คำแนะนำ

1. ผู้เข้ารับการประเมินต้องเข้าใจหลักเกณฑ์ที่ใช้ในการวางแผน
2. ผู้เข้ารับการประเมินต้องให้ความสำคัญกับการจัดทำแผนทางด้านสิ่งแวดล้อม และความปลอดภัย

(ข) คำอธิบายรายละเอียด

1. หลักเกณฑ์ที่ใช้ในการดำเนินการฝังกลบ

เป็นรูปแบบการฝังกลบของเสียที่มีการคำนึงถึงการดำเนินงานตามหลักเกณฑ์ทางวิศวกรรมและผลกระทบที่อาจจะเกิดขึ้นในด้านสุขอนามัยและความปลอดภัยอาทิเช่น การจดบันทึกปริมาณมูลฝอยที่เข้าสู่พื้นที่ การควบคุมการจัดวางเซลล์
การป้องกันมิให้ของเสียอันตรายชุมชนเข้ามากำจัดในบริเวณการจัดการก๊าซจากบ่อฝังกลบอย่างถูกสุขลักษณะ การควบคุมขนาดหน้างานฝังกลบให้เหมาะสม การบดอัดและกลบทับมูลฝอยเป็นรายวัน เป็นต้น

2. แผนการดำเนินการฝังกลบ ประกอบด้วย แผนการปฏิบัติงานฝังกลบรายวัน การออกแบบหรือจัดแบ่งพื้นที่ฝังกลบ ขั้นตอนปฏิบัติงานในการฝังกลบรายวัน การวางแผนปิดหลุมฝังกลบ การจัดทำระบบการบันทึกผลและรายงานผลประจำเดือน เป็นต้น

3. แผนการตรวจสอบการดำเนินการฝังกลบ ประกอบด้วย การติดตามก๊าซจากหลุมฝังกลบ การติดตามการไหลของน้ำชะมูลฝอย การติดตามน้ำใต้ดิน เป็นต้น

4. หลักเกณฑ์ที่ใช้ในการตรวจสอบสิ่งอำนวยความสะดวก

เป็นรูปแบบการตรวจสอบที่คำนึงถึงการดำเนินงานตามหลักเกณฑ์ทางวิศวกรรมและผลกระทบที่อาจจะเกิดขึ้นในด้านสุขอนามัยและความปลอดภัยอาทิเช่น ตรวจสอบสภาพแผ่นพลาสติกรองพื้นโพลีเอทธิลีนชนิดความหนาแน่นสูง (High Density Polyethylene: HDPE) ตรวจสอบความสูงและความลาดชันของหลุมฝังกลบ การตรวจสอบความเป็นระเบียบเรียบร้อยความสะอาดของสถานที่ เป็นต้น

5. แผนด้านสิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย หมายถึง แผนที่เกี่ยวข้องในด้านสิ่งแวดล้อม และด้านสุขภาพอนามัยของสถานที่ฝังกลบของเสีย เช่น แผนป้องกันและระงับอัคคีภัยในที่ฝังกลบของเสีย แนวทางฟื้นฟูและปรับปรุงสถานที่ฝังกลบ แผนตอบโต้ภาวะฉุกเฉินที่อาจเกิดขึ้นในการปฏิบัติงานฝังกลบ เป็นต้น

6. แผนป้องกันอัคคีภัย หมายถึง การดำเนินการเพื่อมิให้เกิดเพลิงไหม้ และให้หมายความรวมถึงการเตรียมเพื่อรับรองเหตุการณ์เมื่อเกิดไฟไหม้ด้วย

7. ไฟไหม้หลุมฝังกลบ หมายถึง การเกิดเหตุการณ์ไฟไหม้บริเวณที่กำจัดมูลฝอยแบบฝังกลบ หรือเทกองกลางแจ้ง
ทั้งที่เป็นลักษณะการลุกไหม้บนผิวและในส่วนลึกลงไปของกองมูลฝอย โดยเกิดขึ้นจากธรรมชาติและการกระทำของมุนษย์

8. แนวทางฟื้นฟูและปรับปรุงสถานที่กำจัด หมายถึง การปรับปรุงพื้นที่จัดการมูลฝอยเพื่อควบคุมป้องกันมลพิษต่างๆ ที่อาจจะเกิดขึ้น
และปรับปรุงพื้นที่เพื่อให้สามารถกำจัดมูลฝอยได้ หลังจากเกิดเหตุการณ์สภาวะฉุกเฉินต่างๆ เช่น ไฟไหม้หลุมฝังกลบ น้ำท่วมหลุมฝังกลบ เกิดระเบิดในหลุมฝังกลบ เกิดการต่อต้านจากประชาชน เป็นต้น

9. แผนตอบโต้ภาวะฉุกเฉินที่อาจเกิดขึ้นในการปฏิบัติงานฝังกลบ หมายถึง แนวทางการจัดการ (ดำเนินการ ประสานงาน ปฏิบัติการ) กับเหตุฉุกเฉินที่เกิดขึ้น เพื่อให้สามารถระงับเหตุและลดผลกระทบได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น ไฟไหม้หลุมฝังกลบ น้ำท่วมหลุมฝังกลบ เกิดระเบิดในหลุมฝังกลบ เกิดการต่อต้านจากประชาชน เป็นต้น

10. มาตรการแก้ไขผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม หมายถึง มาตรการแก้ไขผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม เมื่อเกิดสภาวะฉุกเฉิน เช่น ผลกระทบทางด้านคุณภาพ ผลกระทบด้านคุณภาพน้ำ กลิ่นเหม็นรบกวน เป็นต้น

16. หน่วยสมรรถนะร่วม (ถ้ามี)

N/A

17. อุตสาหกรรมร่วม/กลุ่มอาชีพร่วม (ถ้ามี)

N/A

18. รายละเอียดกระบวนการและวิธีการประเมิน (Assessment Description and Procedure)

18.1 เครื่องมือประเมินหน่วยสมรรถนะย่อย ตรวจสอบการดำเนินการฝังกลบของเสียชุมชนให้เป็นไปตามหลักสุขาภิบาล

1. ข้อสอบสัมภาษณ์เชิงเทคนิค
2. ข้อสอบข้อเขียน (อัตนัย)
3. ข้อสอบข้อเขียน (ปรนัย)

ดูรายละเอียดจากคู่มือประเมิน

18.2 เครื่องมือประเมินหน่วยสมรรถนะย่อย วิเคราะห์และวางแนวทางแก้ไขปัญหาที่อาจเกิดจากการฝังกลบ

1. ข้อสอบสัมภาษณ์เชิงเทคนิค
2. ข้อสอบข้อเขียน (อัตนัย)
3. ข้อสอบสอบข้อเขียน (ปรนัย)

ดูรายละเอียดจากคู่มือประเมิน

18.3 เครื่องมือประเมินหน่วยสมรรถนะย่อย ตรวจติดตามผลการแก้ไขปัญหามลพิษสิ่งแวดล้อมในสถานที่ฝังกลบ

1. ข้อสอบสัมภาษณ์เชิงเทคนิค
2. ข้อสอบสอบข้อเขียน (ปรนัย)

ดูรายละเอียดจากคู่มือประเมิน

18.4 ครื่องมือประเมินหน่วยสมรรถนะย่อย ตรวจติดตามผลการแก้ไขปัญหาเรื่องสัตว์รบกวนและปัญหาอื่นๆ ที่เกิดขึ้นบริเวณสถานที่ฝังกลบ

1. ข้อสอบสัมภาษณ์เชิงเทคนิค
2. ข้อสอบสอบข้อเขียน (ปรนัย)

ดูรายละเอียดจากคู่มือประเมิน